

Dato: 24.10.2022
Deres ref.:
Vår ref.: 2016/3154 LINESL

Referat fra møte i styringsgruppe for lektorprogrammet (STYLE) 24.10.22

Til stede: Melanie Kirmess (UV), Gunn Enli (HF), Trine Waaktaar (SV), Knut Mørken (MN), Nina Hoel (TF), Jonas Bakken (ILS), Lisa Utnem (ILS), Line Sletten (referent)

Forfall: studentrepresentant

Sak 1: Godkjenning av innkalling, dagsorden og referat fra forrige møte.

Innkalling og dagsorden ble godkjent. Referat fra forrige møte er tidligere godkjent via epost.

ILS har meldt inn en sak til eventuelt, en kort orientering om den eksterne rapporten fra programevalueringen (<https://www.uio.no/studier/program/lektorprogrammet/kvalitetssikring-av-lektorprogrammet.html>).

Til dagsorden: Eventuelt-sak og sak 5 tas direkte etter sak 2, pga naturlig sammenheng mellom sakene.

Sak 2: Oppsummering av NOKUTs evaluering av lektorutdanningene

Rapporten ble offentliggjort 20. oktober, og ble da ettersendt til styringsgruppa.

NOKUTs nettside om evalueringen: <https://www.nokut.no/utdanningskvalitet/prosjekter-i-nokut/evaluering-av-lektorutdanningene/>

Jonas Bakken orienterte om hovedpunkter fra NOKUTs evaluering av lektorutdanningene, både generelt og spesifikt for UiO.

Hovedfunn:

- lektorutdanning har en iboende kompleksitet
- institusjonene arbeider godt, møter mange av de samme utfordringene og finner ulike løsninger
- Den nasjonale rammeplanstyringen er for detaljert, og hindrer institusjonene å finne gode, lokalt tilpassede løsninger
- de nasjonale ambisjonene er ikke i tråd med finansieringen

Noen av anbefalingene til nasjonale myndigheter

- myke opp den nasjonale styringen og unngå bruken av ordet «integrert»
- konsekvensutrede studiepoengbelegging av praksis
- utrede finansieringen av lektorutdanning, inkludert nye løsninger for finansiering av praksis
- presisere skoleeiers plikt til å bidra i praksisopplæringen

Noen av anbefalingene til institusjonene

- vurdere hvilke fagkombinasjoner som tilbys, med tanke på skolens behov
- utnytte handlingsrommet i forskrift og retningslinjer
- gi lektorutdanningen støtte og legitimitet på toppnivå
- gi programleder økt myndighet
- unngå å legge studieaktiviteter utenpå det ordinære studieløpet
- styrke samarbeidet med skolene og involvere dem mer i utviklingen av utdanningen
- utvikle en felles kultur og avklare målene for lektorutdanningen på tvers av involverte parter
- tilpasse disiplindefaglige emner til lektorstudentene

Positiv evaluering av UiO

Noen særlig kvaliteter som trekkes fram

- lektorstudentenes solide kompetanse i både disiplindefag og profesjonsfag
- profesjonsfaget (god integrasjon mellom pedagogikk, fagdidaktikk og praksis)
- god balanse mellom komponentene
- studentene mener at programmet henger godt sammen, og skaper en dobbel identitet, som er naturlig (profesjonsidentitet og fagidentitet).
- organisasjon og samarbeid (klare strukturelle og beslutningsmessige fordeler i ansvaret for lektorutdanningen ved UiO)

Utviklingsområder:

- det er uheldig at studentene i humsam-fagene møter fag 2 først
- organiseringen fungerer godt på strukturnivå, men det trengs langsiktig arbeid med kulturutvikling som også inkluderer «menige» faglærere som har lektorstudenter i sine emner
- lektorstudentene ved UiO opplever svakere tilhørighet til studieprogram og fagmiljø enn det nasjonale snittet
- UiOs studenter er litt under det nasjonale snittet i tilfredshet med praksis (forbehold: undersøkelsen ble gjennomført da store deler av Osloskolen var stengt pga pandemi, andre undersøkelser viser at UiO-studentene normalt er svært godt fornøyd med praksis).
- tvetydige signaler i rapporten (om grad av lektorspesifikke emner og opplegg i disiplindefagene)

Kommentarer i STYLE:

Ved UiO har man dreid pedagogikk-undervisningen mot praksis.

Trekkes fram som positivt: samarbeid fra alle parter. Fakultetene som deltar i lektorprogrammet ser hvor viktig lektorutdanning er. Det er veldig positivt at fakultetene har dedikerte faglige som jobber med lektorutdanningen.

Erfaringene fra lektorprogrammet er relevante også for andre tverrfaglige initiativer.

Et innspill som kom opp er at «den eldre garde» ofte er svært oppmerksomme på skolen. Internasjonalisering innebærer blant annet at mange undervisere ikke nødvendigvis kjenner til det norske skolesystemet.

HF er i ferd med å lage en «lektorkrok» på Sophus Bugge (som MN har), har også forsøkt oppstartsseminar, men lav deltakelse.

KD har allerede begynt en prosess med å revidere rammeplaner for alle lærerutdanninger – mål om tillitsreform, mindre detaljstyring. Særlig detaljeringen rundt praksis gjør ting noe stivbent (timeplankollisjoner, vanskelig med innpassing sent i løpet).

Kunne man brukt intern seminarundervisning etc som praksis? (altså lektorstudenter som seminargruppeledere). Dette kunne øke kjennskapen til lektorstudentene blant underviserne og gi undervisningspraksis. MN har veldig god erfaring med lektorstudentene som seminargruppeledere.

Et punkt som er utfordrende er at vi som lærested er pålagt å ha praksis, det er ikke praksisstedene. Det er mye arbeid å få det til å gå opp, samtidig har vi mange gode samarbeidsskoler.

Sak 3: Orientering om søkningen til Lektorprogrammet 2022 og rekrutteringsstrategi fram mot Samordna opptak 2023

Søkertallene har gått ned de siste årene. Dette er en nasjonal trend, og ikke bare ved UiO. Ved siste opptak var det noe økning på engelsk og nordisk, men har ikke hatt flere som har startet på programmet. Ganske like tall som i fjor ved oppstart, bortsett fra at realfag skiller seg ut med færre studenter på årets kull. Fremmedspråk trenger også ekstra fokus. Vi er «fanget» i to nasjonale trender – et nasjonalt fall for søknad til lektor realfag, og at mange søkere til lærerutdanninger ikke har møtt til studiet.

HF opplever også for noen av de andre programmene at flere ikke møter nå enn tidligere.

Det er en realfagsutfordring i Norge. Færre elever tar R2-matte hvert år enn antall studieplasser som krever dette, og søkerne har svært attraktive alternativer.

Kanskje man kan justere lokalt krav, og eventuelt ha forkurs? MN er åpne for å diskutere, dette er en stor sak.

Rekrutteringsstrategien er behandlet i programrådet. Vi trenger å synliggjøre forskjellen mellom lektorutdanninger og grunnskolelærerutdanninger. Noen utfordringer man ser i forbindelse med arbeidet er at skolebesøksordningene ved UiO er organisert hver for seg på ulike fakulteter, dette er ikke koordinert. Det er også en utfordring at samfunnet ikke kjenner til at UiO er det klart beste universitetet i Norge. UiO bruker mindre ressurser på markedsføring enn flere av de andre institusjonene gjør.

Sak 4: Studieløpsundersøkelse

Etter initiativ fra MN – hvilke fagkombinasjoner trenger skolen? Dette passer også med det NOKUT påpekte nasjonalt. ILS har spurt partnerskolene om «Hvilke fagkombinasjoner vil skolen ha behov for å tilsette de neste 5 årene?»

Matematikk-naturfag er den mest etterspurte kombinasjonen.

Deretter kommer ulike kombinasjoner med store språkfag (norsk, engelsk, fremmedspråk).

Realfagsløpene uten matematikk havner langt ned, samt kombinasjonen geofag/matematikk.

MN vurderer om man skal beholde alle kombinasjonene, eller om man skal fjerne noen og henvise til mulighet for å ta PPU i stedet.

Sak 5: Status for gjennomgangen av plasseringen av fag 1 og 2 i HUMSAM-studieretningene

Lisa Utnem orienterte om saken, som har vært oppe i programrådet. Det nedsettes en arbeidsgruppe med administrativt ansatte, ledet av Kirsti Hyldmo. ILS har sendt invitasjon til alle involverte institutter. Har fått tilbakemelding fra de fleste, slik at det kan innkalles til møte forholdsvis raskt. Ser for seg at arbeidsgruppa legger fram 1-2 alternative løsninger til struktur.

ILS skal også diskutere konsekvenser/muligheter av å ha PROF1015 i første studieår. Når det ble evaluert blant studentene var det 50/50 hva studentene mente. Emnet har tidligere ligget i første år, ble flyttet.

Etterpå oppnevnes det en tverrfaglig faglig arbeidsgruppe som skal se på (innenfor handlingsrommet vi har) hva som er best med tanke på faglig progresjon osv.

En potensielt såpass stor endring må da behandles både i programråd og STYLE. Programledelsen kan be om ekstra møte i STYLE dersom det blir behov for det.

Ser for seg at den administrative gruppa blir ferdig i løpet av året, og at den faglige oppnevnes utpå nyåret.

Innspill fra diskusjon i møtet:

- kunne man se for seg å bruke noe praksis-simulering tidlig i studieløpet? (De får skolebesøk nå i de første PROMO-ene).
- erfaring fra psykologi – her har man lagt inn et profesjonsforberedende fag, dette fungerte godt for studentene (før: mye frafall når man hadde flere år med ren teori i starten av løpet)
- Spørsmål: vurdering av skikkethet – gjennom hele løpet, men er typisk i profesjonsemnene man får vurdert. Et dette et argument for tidlig praksis?
- Våge å ha en tydelig profil på lærerutdanningen – disiplin faget står sentralt. Det er sånn sett greit at profesjonsfaget først kommer inn i tredje semester.

Sak 6: Møtetidspunkt for STYLE 2023

Fra diskusjonen:

En gang i året er passe, slik at man får et regelmessig dypdykk. Saker som de vi hadde i dag er nyttige. STYLE fungerer overordna, de lokale som kjenner programmet best sitter allerede i programrådet.

Det passer fint å ha møtet i høstsemesteret, som i år. Dette passer også fint med tanke på å kunne gjøre justeringer fram mot neste opptak/oppstart.

Det ble tatt opp at STYLE tidligere diskuterte EVU, og fordeling av EVU-midler UiO fikk rettet mot lærere. Dette må følges opp i egen prosess.

Sak 7: Evt

7 a) UiOs periodiske programevaluering

- intern rapport ble godkjent av programrådet 16.2.22
- en ekstern komite har gjort en ekstern evaluering av programmet og leverte sin rapport 1.6.22 (<https://www.uio.no/studier/program/lektorprogrammet/rapport-fra-eksternt-panel-programevaluering.pdf>)

Eksempler på særlige kvaliteter:

- undervisningen (studentaktive læringsformer, varierte eksamensformer, stabile kompetansemiljøer)
- praksis (studentene fornøyd, skolesektoren opplever studentene som faglig kompetente ++)
- helhet og sammenheng
- organisering og ledelse

Områder for oppfølging:

- tettere oppfølging av praksisskolene, inkludert mer systematisk innsamling av informasjon om kvaliteten på praksisopplæringen

- dedikerte lektorprogramskoler
- mange studenter opplever svak tilhørighet til programmet og fagmiljøene
- gjennomgå programstrukturen, særlig med tanke på første studieår (fag 1 og 2, praksis)
- styrke LPU's rolle og kontakt med studentene mens de tar disiplinifagene

Lektorprogrammet skal nå teste ut pilot med å sende hel seminargruppe til samme skole i praksis. Forsøker å styre mer praksis inn på færre skoler for å kunne gi bedre oppfølging.

LPU har tatt opp at de ønsker seg arenaer der de kan møte lektorstudentene når de er på disiplinifagene.

Dokumentet er elektronisk produsert og godkjent ved UiO i tråd med UiOs reglement for elektronisk godkjenning.

Saksbehandler: Line Sletten, 22855752, line.sletten@uv.uio.no